

الف (صحیح و غلط خبری :

- ۱) از جمله ابتکارات برجسته ایرانیان باستان در حوزه ی کشاورزی حفر چاه بود. ص غ
- ۲) از مهم ترین راه های ارتباطی که به فرمان داریوش احداث گردید راه شاهی بود. ص غ
- ۳) عمده ترین بخش جمعیتی ایران در دوره باستان را شهرنشینان تشکیل می دادند . ص غ
- ۴) در دوره باستان صاحبان زمین ها و دام ها اغلب در شهرها زندگی می کردند . ص غ
- ۵) ضرب سکه نقره مخصوص شاه هخامنشی و سکه طلا مخصوص ساتراپ ها بود. ص غ
- ب) صحیح و غلط پرسشی :
- ۱- آیا اقوام و طایفه های صحراگرد آریایی هنگام ورود به ایران اطلاع چندانی از روش ها و فنون کشاورزی و صنعت داشتند ؟ بلی خیر
- ۲- آیا کشاورزی اساس زندگی اقتصادی ایرانیان در عهد باستان را تشکیل می داد؟ بلی خیر
- ۳- آیا هخامنشیان واحد های وزنی و اندازه گیری ایلامیان را حفظ کردند ؟ بلی خیر
- ۴- آیا سیراف در دوران ساسانی از بنادر مهم بازرگانی در خلیج فارس به حساب می آمد ؟ بلی خیر
- ۵- آیا به رئیس روستائیان و کشاورزان در دوره هخامنشی و استر یوشان سالار می گفتند ؟ بلی خیر
- پ) صحیح و غلط اصلاحی :

- ۱- تازمان داریوش بزرگ ، مبادله کالا به صورت پایاپای انجام می گرفت حقوق و دستمزد ها به صورت نقدی پرداخت می شد.
- ۲- سکه طلائی داریوش هخامنشی موسوم به شکل ، شهرت فراوان یافت .
- ۳- شهربی ها (ساتراپ ها) با اجازه پادشاه می توانستند سکه طلا ضرب کنند.
- ۴- امپراتوری روم در دوره اشکانی و ساسانی کوشید تا با بابل و ایلام ارتباط تجاری بر قرار نماید .
- ۵- یکی از مقام های عالی رتبه در دربار هخامنشی ، و استریوشان سالار بود که رئیس کارگران و صنعتگران به شمار می رفت .

ت (صحیح و غلط خوشه ای :

- داریوش یکم
- در حوزه ارتباطی فرمان احداث جاده ابریشم را صادر کرد. ص غ
- فردی به نام اسکیلاس را مأمور کشف راه های آبی نمود. ص غ
- دستور حفر آبراهه ای را برای اتصال دریای مدیترانه به رود نیل داد. ص غ
- برای تنظیم نظم مالی کشور دستور داد سکه ی طلا و نقره ضرب کنند . ص غ

ث) جور کردنی :

۱) هخامنشیان واحد های وزن و اندازه گیری کدام قوم را حفظ کردند ؟

۲) در کدام دوره در ایران باستان نوعی از پارچه های زربافت و ابریشمی تولید می شد ؟

۳) در کدام دوره تجارت از رونق افتاد و کالاهای ارزان قیمت جای اشیای تجملی را گرفت ؟

۴) در زمان کدام سلسله ابریشم چین و هند مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت ؟

الف) سومریان

ب) هخامنشیان

پ) ایلامیان

ت) ساسانیان

ث) سلوکیان

ج) اشکانیان

ج) جور کردنی :

۱) از زمان فرمانروایی کدام سلسله ابریشم چین وادویه هندوستان، مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت ؟

۲) در زمان کدام سلسله دریانوردی و حمل و نقل دریایی به طور چشمگیری رونق گرفت ؟

۳) در کدام دوره کارگاه های بافندگی متعددی در شوش ، جندی شاپور و شوشتر ایجاد شد ؟

الف) هخامنشی

ب) اشکانی

پ) مادها

ت) سلوکیان

ث) ساسانی

ج) تکمیل کردنی :

۱- فنون از ایران به سایر نقاط و کشور های جهان انتقال یافت .

۲ - حکومت کوشش زیادی برای پیشرفت کشاورزی کرد.

۳- شهر یکی از پایتخت های هخامنشیان و شهر یکی از شهرهای آسیای صغیر بود که توسط جاده شاهی به هم متصل می شدند.

۴ - بر اساس شواهد ومدارک تاریخی در دوران و مخصوصا تولیدات صنعتی و کارگاهی دارای رونق نسبی بوده اند.

۵- در عصر باستان بر اثر و ، گونه های جدیدی از گیاهان و درختان در سرتاسر قلمرو پهناور ایران کشت شد.

۶- جدول زیر را کامل کنید.

تصویر	نام	دوره
	هخامنشی
	پل شادروان شوشتر

چ) سوالات چهار گزینه ای

۱- در زمان مامداری کدام سلسله های ایران باستان ؛ تولیدات صنعتی و کارگاهی رونق نسبی یافت ؟
(۱) هخامنشیان و سلوکیان (۲) سلوکیان و اشکانیان (۳) هخامنشیان و ساسانیان (۴) اشکانیان و ساسانیان

۲- کدام مورد از عوامل مهم رونق بازرگانی خارجی ایران عهد اشکانی به حساب می آید ؟
(۱) درآمد هنگفت ناشی از حقوق گمرکی و عوارض حمل و نقل و راهداری
(۲) بر عهده گرفتن واردات ابریشم خام از چین و فرا گرفتن فنون تولید ابریشم چینی ها
(۳) برقراری مناسبات سیاسی و بازرگانی با چین و گشودن جاده تجاری میان دو کشور موسوم به ابریشم
(۴) برقراری نظام پولی منظم برای ارزش گذاری گاهای تولیدی و خدمات در سرتاسر شاهنشاهی اشکانی

۳- کدام مورد از اقدامات داریوش کبیر شاهنشاه هخامنشی برای توسعه راه ها و پیشرفت حمل و نقل محسوب نمی شود ؟
(۱) دستور داد با حفر آبراهه ای دریای سرخ را به رود نیل متصل کنند.
(۲) اسکیلادس از اهالی آسیای صغیر را مامور کشف مسیرهای دریایی کرد.
(۳) بنادر واسکله های متعددی بویژه در سواحل خلیج فارس و دریای عمان احداث کرد.
(۴) فرمان احداث جاده ی شاهی را - که شوش را به سارد در آسیای صغیر وصل می کرد - صادر کرد.

۴- چه وظیفه ای بر عهده ی " واستر یوشان سالار " بود ؟
(۱) برروستانیان و کشاورزان در دوره هخامنشی ریاست می کرد .
(۲) وظیفه ی گرد آوری مالیات از کشاورزان در دوره ی ساسانی را بر عهده داشت .
(۳) وظیفه ی صیانت از راه شاهی در دوره هخامنشی را بر عهده داشت .
(۴) بر کارگاه های سلطنتی تولید پارچه ی ابریشمی در دوره ساسانی ریاست می کرد.

۵ - کدام مورد سر نخ از روابط تجاری هخامنشیان را با ممالک دوردست در اختیار مورخان می گذارد؟
(۱) الواح گلی خزانه سلطنتی تخت جمشید (۲) مدارک و شواهد باستان شناسی یافت شده در ایران کنونی
(۳) سکه های هخامنشی پیدا شده در کرانه های رودخانه ها دانوب و رن (۴) گزارش مورخان یونانی بویژه هرودت

۶- سنگ نوشته ی مقابل ناظر به چه موضوعی است و متعلق به کدام دوره است ؟
(۱) ساخت آبراهه در هند - هخامنشی (۲) ساخت آبراهه در یونان- ساسانی
(۳) ساخت آبراهه در یمن- ساسانی (۴) ساخت آبراهه در مصر- هخامنشی

ح) سوالات کوتاه پاسخ :

- ۱- کدام عامل تأثیر بسزایی بر انتقال تدریجی آریاییان از زندگی شبانی به زندگی مبتنی بر کشاورزی داشت ؟
- ۲- کدام خاندان حکومتگر کوشش زیادی برای پیشرفت کشاورزی در ایران باستان کرد؟
- ۳- چه کسی به فرمان داریوش هخامنشی مأمور کشف مسیرهای آبی از هند تا مصر گردید؟
- ۴- کدام نشانه واثر از توجه خاص شاهان ساسانی به بازسازی و توسعه ی جاده ها در ایران باستان حکایت دارد ؟
- ۵- بندر مهم بازرگانی در خلیج فارس در فرمانروایی ساسانیان را نام ببرید ؟
- ۶- کدام عوامل موجب رونق تجارت ایران در دوره ی اشکانی گردید ؟
- ۷- در دوره اشکانی و ساسانی ایران واسطه تجاری میان کدام کشور ها بود ؟
- ۸- بطور کلی عمده ترین منابع در آمد حکومت ها در ایران باستان چه بود؟

خ) سوالات تشریحی

۱. عوامل تأثیر گذار بر وضع اقتصادی و معیشتی ایران را در دوره ی باستان بیان کنید.
۲. دلیل اهمیت پیمانۀ یا کیل را در ایران باستان بنویسید
۳. وضع بنادر و کشتیرانی را در دوره ی ساسانیان شرح دهید.
۴. اقدامات داریوش هخامنشی را در زمینه توسعه راه های دریایی ذکر کنید.
۵. نقش راه ها در انتقال اندیشه و فرهنگ ها را در ایران باستان را شرح دهید
۶. به نظر شما چرا اوضاع اقتصادی ایران عهد هخامنشی پیشرفته تر از دوره ی اشکانی بود؟

تدوین کننده گروه درسی تاریخ استان گیلان

پاسخنامه سوالات پیشنهادی درس سیزدهم

(الف)

غ(۱) ص(۲) غ(۳) ص(۴) غ(۵)

(ب)

غ(۱) بلی(۲) بلی(۳) بلی(۴) خیر(۵)

(پ)

غ(۱) جنسی(۲) دریک(۳) سکه نقره(۴) هند و چین(۵) ساسانی - روستائیان و کشاورزان

(ت)

عبارت ۱ غ - عبارت ۲ ص - عبارت ۳ غ - عبارت ۴ ص

(ث)

پ(۱) ت(۲) ت(۳) ج(۴)

(ج)

ب(۱) الف(۲) ث(۳)

(ح)

۱) کندن قنات ۲) ساسانیان ۳) شوش - سارد ۴) سلوکیان - اشکانیان ۵) گسترش راه ها - توسعه تجارت

جدول --- دریک سکه طلا - ساسانی

(چ)

۲(۱) - ۳(۲) - ۳(۳) - ۲(۴) - ۳(۵) - ۴(۶)

(ح)

۱) آموزه های زرتشت ۲) ساسانیان ۳) اسکیلان ۴) بقایای کارونسراها و پل ها ۵) سیراف

۶) برقراری رابطه با چین - گشایش جاده ابریشم ۷) هند و چین با روم ۸) مالیات (انواع مالیات ها)

(خ)

۱) صلح و آرامش و امنیت با وجود فرمانروایان لایق که موجب پیشرفت اقتصادی می شد و بلعکس ضعف و بی کفایتی فرمانروایان و حکومت مرکزی موجب آشوب می گردید یا هجوم دشمنان خارجی موجب بهم خوردن اوضاع اقتصادی و از بین رفتن رونق و آبادانی کشور می شد همچنین عوامل اقلیمی به خصوص خشکسالی و گاهی بروز بیماری های فراگیر تاثیر منفی بر اقتصاد کشور داشت و موجب رکود و افت تولید می گردید.

۲) زیرا در آن زمان، بیش تر مواد خوراکی را با پیمانه تعیین می کردند به جای این که وزن کنند.

۳) با ساخت بنادر و اسکله های متعدد در عصر ساسانی بخصوص در خلیج فارس و دریای عمان کشتی رانی و دریانوردی رونق گرفت و دریانوردان ایرانی حضور چشمگیری در دریا ها و اقیانوس ها داشتند.

۴) اعطای ماموریت کشف راه های دریایی به اسکیلانوس - فرمان حفر آبراهه برای اتصال دریای سرخ به رود نیل

۵) از طریق این راه ها فرهنگ ، هنر و معماری اقوام و جوامع عهد باستان در بخش های وسیعی از جهان آن روز بر یکدیگر تاثیر گذاشته و بسیاری از آیین ها و ادیان باستانی از شرق به غرب عالم و بالعکس راه یافته اند.

۶) به نظر می رسد که شاهان هخامنشی با تمرکز قدرت در مراکز حکومتی خود و راه اندازی تشکیلات یکپارچه اداری و مالی در سراسر قلمرو خویش از حیث توسعه اقتصادی موفق تر عمل کرده اند و شاید سیستم ملوک طوایفی حاکم بر جامعه اشکانی مانع توسعه اقتصادی ایران عهد اشکانی در قیاس با عهد هخامنشی حتی ساسانی شده است .